

megen Tale om Maksimalpris denne som et Damoklessværd længe over Handelens Hoved.

Efterhaanden synes overhovedet Regeringens Opmærksomhed mere og mere at samle sig om den hjemlige Rugproduktion til Trods for den af mig allerede berørte store Mangel, denne har, nemlig ikke at kunne dække Landets Forsyning, — man tog Sigte paa at bevare den for den hjemlige Brødforsyning, og det var med Henblik derpaa, at Forbudet kom mod Opfodring. Det hænger sammen med den Betragtning, den højtærede Minister gør gældende, at Krigen har tilvejebragt en Sondring mellem Folkeernæringen paa den ene Side og Landbrugets industrielle Forsyning med et vigtigt Raa- og Hjælpstof paa den anden. Dette maa jeg dog bestride Rigtigheden af. Det indeholder kun det halve af Sandheden. Ingen kan sønderrive den tekniske Sammenhæng, der nu en Gang er i, hvad jeg maaske maa have Lov til at kalde Landbrugsindustrien. Naar det er saadan, at den dyriske Produktion kræver et vist Raa- og Hjælpstof, og hvis Rugen i det givne Øjeblik er det forholdsvis billigste, kan man teknisk set aldrig komme bort fra, at det kan blive skæbnesvangert for den vedkommende Industri at blive berøvet dette Raa- og Hjælpstof uden at faa endog en rigelig Erstatning.

Her kommer jeg da til det meget vigtige Spørgsmaal om Maksimalprisen. Der er for det første talt om dens rette Størrelse, at Maksimalprisen skal staa i et vist Forhold til Vurderingsprisen. Jeg tror dog, det er uholdbart med den højtærede Minister at gøre en afgørende Distinktion mellem disse to. Der er blevet sagt, at den Pris, der blev sat, i og for sig var meget god, thi der var ikke Tale om andet, end at de højere Priser, der var blevet nævnt, 21—22 Kr., var ret ekseptionelle — der var kun gjort faa og spredte Handeler til den Pris, og paa Basis af dem kunde man ikke skabe en Omsætningspris. Men heroverfor vil jeg bestemt og afgørende hævde, at det paa ingen Maade lader sig sige, at der paa den Tid, da Maksimalprisen blev fastsat, var handlet med Rug i et mindre Omfang, end det efter Aarstiden plejer at ske. Det er ikke et Tidspunkt, paa hvilket der i stort Omfang handles med Rug, men man kan paa ingen Maade sige, at det i Aar skulde være et ekseptionelt Aar i den Forstand, at der efter Aarstiden sluttedes færre Handler med Rug end sædvanligt. Man maa selvfølgelig, naar man vil have Prisen i Handel og Vandel, altid beregne en Pris

efter de Handler, der finder Sted i sædvanligt Omfang paa den paagældende Aarstid. Og paa det Tidspunkt, da denne Pris blev fastsat, var Prisen paa alt Korn, særlig paa Rug fra Amerika, steget stærkt. Man har betalt Rug til December Afskibning med mindst 21 Kr. og til Januar Afskibning med 23 Kr. pr. 100 kg. Og den 20. December, altsaa faa Dage, før Vurderingsprisen blev sat, fordrede Amerika 150 Cent cif, hvilket svarer til 24 Kr., endog uden Tillæg af almindeligt beregnede Omkostninger. Samtidig forelaa der Tilbud fra Norge til 148 Cent cif, Priser, som maa antages at have været Vurderingskommissionen fuldt bekendte. Og Udsigten var desuden til højere Priser paa Grund af stigende Fragter. Og paaløbende Omkostninger spiller i denne Sammenhæng en stor Rolle. I de Priser, jeg nævnde, er der kun tillagt Krigsassurance, Remboursudgift og Rente, men der er ikke iberegnet en Mængde Udgifter, der selvfølgelig falder paa, saaledes mulige Lagringsudgifter i Amerika paa Grund af Dampernes fersinkede Ankomst og de næsten uundgaaelige Liggedagspenge her paa Grund af de uheldige Losse-, Bane- og Pakhusforhold o. s. v., o. s. v. Der er derfor ingen Tvivl om, og det ønsker jeg først at slaa fast, at efter Aarstidens normale Omsætning blev der betalt højere Priser, umiddelbart før denne Maksimalpris blev sat, saa at det staa fast, at hvis Rugproducenterne vilde sælge deres Rugproduktion i det aabne Marked, vilde de faa en højere Pris end Maksimalprisen.

Overhovedet maa jeg sige, at en Maksimalpris kun vil kunne faa effektiv Betydning, for saa vidt man er Herre over det lokale Marked i den Forstand, at Forsyningen af dette Marked ligger indenfor Landets Grænser. Drejer det sig om en Vare, hvoraf man maa have Tilførsel udenlands fra for at kunne dække det samlede Forbrug, vil en Maksimalpris i og for sig aldrig nogen Sinde kunne blive det rette Middel til at skabe billigere Priser, og mindst af alt egnede dette Middel sig til dette Tilfælde. Og det af to Grunde dels fordi den hjemlige Rug alene er utilstrækkelig, dels fordi den for en stor Del efter sin Kvalitet er bedst anvendelig som Kreaturfoder.

Dette var altsaa den nationaløkonomiske Side af Sagen, og jeg kommer saa til det Punkt, hvor den nationaløkonomiske Side, om jeg saa maa sige, støde sammen med den juridiske Side. De synes, som om man fra enkelte Sider he